

Kastesystemet i Indien

Indiens kastesystem er kompliceret og vanskeligt at forklare. Det startede 1000 år f.Kr. som en måde at dele samfundet ind i fire tydeligt adskilte beskæftigelseskategorier, men i dag omfatter systemet mere end 3.000 kaster og 25.000 underkaster.

Nogle mener, at de oprindelige fire kaster blev skabt af Brahmas krop, universets skaber og visdommens gud. Braminerne blev skabt af hans hoved; de fik rollen som præster, lærde og intellektuelle. Kshatriyaerne blev skabt af hans arme; de var krigere og herskere, der skulle beskytte befolkningen. Vaishyaer, eller handlende, der drev forretning og udlånte penge, kom fra hans lår. Den fjerde kaste, shudraerne, var landarbejdere og tjenere; de kom fra Brahmas fødder.

Dalitterne, eller de urørlige, blev nægtet en rolle i kastesystemet og kaldes derfor også kasteløse. De arbejdede som slagtere, latrinrensere, gadefejere og garvere; de håndterede også de døde. Børn blev født ind i deres forældres kaste.

Mogulerne, der regerede over Indien i størstedelen af det

16. og 17. århundrede, fastholdt Indiens kastesystem. Senere brugte briterne også kastetraditionen som en bekvem måde at organisere deres styre som kolonimagt på.

Da Indien blev uafhængigt i 1947, trådte en ny forfatning i kraft, der forbød diskrimination ud fra kaste i erkendelse af, at systemet havde givet nogle grupper urimelige privilegier, mens det havde hæmmet andre gruppers muligheder.

Desværre krævede det årtier og utallige demonstrationer af dalitterne, før Indien vedtog væsentlige lovændringer (svarende til loven om positiv særbehandling i USA), så dalitter kunne blive optaget på universitetet og ansættes i det offentlige.

Kaste spiller fortsat en afgørende rolle i arrangerede ægteskaber, tilberedning af mad og udøvelse af religion. Ægteskab på tværs af kaster kan plette begge familiers omdømme og medfører ofte, at parret udstødes. Nogle kaster nægter at spise kød, mens andre insisterer på det. Inderne er tolerante over for anderledes religiøse skikke, men hver kaste fortsætter med at praktisere sine egne religiøse ritualer.

Eftersom kastesystemet er så rodfæstet i Indiens kultur og har været det i årtusinder, vil det tage tid, før befolkningen giver slip på tankegangen omkring kasternes indflydelse, privilegier og begrænsninger. De sociale medier har givet befolkningen øget adgang til og kommunikation med den vestlige verden, der ikke har kastesystemer, og det er med til at rokke ved holdningerne til kastesystemet. På samme måde udfordrer øgede uddannelses- og karrieremuligheder for kvinder og lavkaster mange tabuer omkring kaste. Ikke desto mindre eksisterer der fortsat kastelignende systemer, ikke kun i Indien, men også i Sri Lanka, Nepal, Japan, Korea, Yemen, Indonesien, Kina og visse afrikanske lande.